

ΕΠΩΝΥΜΟ:
ΟΝΟΜΑ:
ΤΜΗΜΑ:
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

ΚΕΝΤΡΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΤΣΙΜΙΣΚΗ & ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΤΗΛ ΓΩΝΙΑ ΤΗΛ : 270727 – 222594

ΑΡΤΑΚΗΣ 12 – Κ. ΤΟΥΜΠΙΑ ΤΗΛ : 919113 – 949422

www.syghrono.gr

ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ – Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ 2/4/2017

ΟΜΑΔΑ Α΄

A1.

Να γράψετε το περιεχόμενο των παρακάτω όρων:

- α. Διάταγμα περί Συγκροτήσεως της Κρητικής Εθνοσυνελεύσεως
- β. Εκλεκτικοί
- γ. Οργανισμός

Μονάδες 15

A2.

Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακολούθων προτάσεων είναι σωστό ή λανθασμένο (σε περίπτωση λάθους να δοθεί η σωστή απάντηση):

- α. Το τρικουπικό κόμμα παρουσίασε ένα εκσυγχρονιστικό πρόγραμμα αρκετά κοντά στις αντιλήψεις του Κουμουνδούρου.
- β. Η μετανάστευση στις Η.ΠΑ εκτόνωσε τις κοινωνικές εντάσεις που δημιούργησε η σταφιδική κρίση.
- γ. Το Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα Ελλάδας ιδρύθηκε το 1924
- δ. Στις 9 Δεκεμβρίου 1898 κηρύχθηκε η επίσημη ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα.
- ε. Η ελληνική κυβέρνηση διέθεσε στην ΕΑΠ οικόπεδα μέσα ή γύρω από τις πόλεις για την ανέγερση αστικών συνοικισμών.

Μονάδες 10

A3. Πότε άρχισε και πώς οργανώθηκε η παλλινόστηση των προσφύγων στις εστίες τους.

Μονάδες 12

A4. Πότε άρχισαν στην Ελλάδα οι συζητήσεις για την κατασκευή σιδηροδρομικού δικτύου και ποιες δυσχέρειες περιορίζαν τις συζητήσεις αυτές σε θεωρητικό μόνο επίπεδο;

Μονάδες 13

ΟΜΑΔΑ Β'

B1.

Αντλώντας στοιχεία από το παρακάτω παράθεμα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις:

Να αναφέρετε τις πολιτικές επιπτώσεις της παγκόσμιας κρίσης στην Ελλάδα και τις χώρες της Ευρώπης κατά τη δεκαετία του 1930.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Οι χώρες της ανατολικής και νοτιοανατολικής Ευρώπης, η Ουγγαρία, η Πολωνία, η Ρουμανία, η Γιουγκοσλαβία, η Βουλγαρία, η Ελλάδα και η Αλβανία, αγροτικές χώρες όλες, με μειονοτικά ή προσφυγικά προβλήματα σχεδόν όλες, υπέκυψαν η μία μετά την άλλη σε δικτατορικά καθεστώτα. Η οικονομική κρίση σε συνδυασμό με την αδυναμία των φτωχών μαζών να μεταναστεύσουν στις χώρες του Νέου Κόσμου, καθώς και εσωτερικές απειλές και εξωτερικοί κίνδυνοι, διέβρωσαν τους κοινοβουλευτικούς θεσμούς σε τέτοιο βαθμό, ώστε η μετάβαση από την κοινοβουλευτική δημοκρατία σε στρατιωτικές ή βασιλικές δικτατορίες να πραγματοποιηθεί χωρίς σοβαρές αναταραχές.

Στην Ελλάδα έφτασε με τέτοια καθυστέρηση η οικονομική κρίση του 1929, επιδεινώνοντας το πολιτικό πρόβλημα. Η αποχώρηση του Βενιζέλου από την εξουσία μετά από τέσσερα χρόνια διακυβέρνησης της χώρας, εγκαινίασε άλλη μια περίοδο τετραετούς ανωμαλίας που κατέληξε στην επιβολή της δικτατορίας το 1936.

Η ήττα του Βενιζέλου και η προσπάθεια των αντιπάλων του να διατηρηθούν στην εξουσία με τη δοκιμασμένη μέθοδο της ενισχύσεως της θέσεώς τους στο στράτευμα προκάλεσαν δύο βενιζελικά στρατιωτικά κινήματα, ένα το Μάρτιο του 1933 με επικεφαλής το Νικόλαο Πλαστήρα και ένα το Μάρτιο του 1935, με αρχηγό το Βενιζέλο - το πρώτο για να στερήσει στους Αντιβενιζελικούς το έπαθλο εκλογικής νίκης τους που μόλις είχαν διεξαχθεί, ενώ το δεύτερο για να προληφθεί υποτίθεται μοναρχική παλινόρθωση, αλλά κυρίως για να διευκολυνθεί η επάνοδος των Βενιζελικών στην εξουσία και των συνεργαζομένων αξιωματικών σε θέση ισχύος στο στράτευμα. Τα βενιζελικά κινήματα απέτυχαν και είχαν τα αντίθετα από τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα : οι βενιζελικοί απογυμνώθηκαν από τα ερείσματά τους στο στράτευμα και καταργήθηκε η αβασίλευτη δημοκρατία. Το Νοέμβριο του 1935 επανήλθε στην Ελλάδα ο Γεώργιος Β', ύστερα από δημοψήφισμα που έσπευσαν να νοθεύσουν όσοι είχαν πρωτοστατήσει λίγο πιο πριν στην κατάργηση του αβασίλευτου πολιτεύματος. Η ισοψηφία των δύο παρατάξεων στις εκλογές του Ιανουαρίου 1936 και η αδυναμία τους να δώσουν στη χώρα είτε μονοκομματική κυβέρνηση είτε κυβέρνηση συνεργασίας, διευκόλυναν την παραμονή στην εξουσία του Ιωάννη Μεταξά, ο οποίος ήταν γνωστός εχθρός του κοινοβουλευτισμού και εκείνος που επέβαλε τελικά, στις 4 Αυγούστου 1936, δικτατορία με την έγκριση του βασιλιά.

Ι. Σ. Κολιόπουλος, Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία 1789-1945, σ. 355-356

B2.

Αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που ακολουθούν και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφέρετε:

α. Ποια ήταν τα κυριότερα σημεία της Συμφωνίας της Άγκυρας (10 Ιουνίου 1930) και με ποιες επιμέρους συμφωνίες ολοκληρώθηκε. (Μονάδες 13) β. Τις αντιδράσεις των προσφύγων της Μικράς Ασίας όταν γνωστοποιήθηκε το περιεχόμενό τους. (Μονάδες 12)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ο Βενιζέλος κατά την συνεδρίασιν ταύτην (της Βουλής της 25^{ης} Ιουνίου 1930) υπεστήριξεν ότι η Ελλάς ανέλαβε διά της συνθήκης περί ανταλλαγής την υποχρέωσιν να χρησιμοποιήσῃ την εἰς τὸ ἔδαφός της ανταλλάξιμον περιουσίαν διά τὴν ἀποζημίωσιν των προσφύγων και ὅτι τὴν υποχρέωσίν της ταύτην τὴν ἐξεπλήρωσεν.

Ἀλλ' ὁσονδήποτε και ἀνητο ἐπαχθῆς διά τὴν Ελλάδα η σύμβασις της 10^{ης} Ιουνίου, τίποτε τὸ καλύτερο δεν θα ἤμπορούε να πραγματοποιηθῆ. Ἡ Τουρκία ἐζήτηε, εὐθύς ἐξ ἀρχῆς, τὸν πλήρη συμψηφισμόν. Ἡ Ελλάς ἀντεπρότεινεν ὅπως τὰ σὺδέτερα μέλη της Μικτῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνταλλαγῆς ἀναλάβουν τὴν ἐφαρμογὴν συνοπτικῆς και συνολικῆς συστήματος ἐκτιμήσεως. Ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις ἀπεδέχθη, τελικῶς, τὴν ἐλληνικὴν πρότασιν, τὰ σὺδέτερα δε μέλη υπέδειξαν τὸν γενικὸν συμψηφισμόν. Να ἤρνείτο ἡ Ελλάς τὴν ὑπόδειξιν ταύτην; Ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις δεν εἶχε κανένα λόγο να βιάζεται. Ἀντιθέτως, ἡ ἐκκρεμότης της ἐδίδεν τὴν εὐκαιρίαν να δυσχεραίνῃ ἀκόμα περισσότερο τὴν θέσιν των 110.000 Ἑλλήνων της Κωνσταντινουπόλεως, οἱ οἱοὶ θα ἐξηναγκάζοντο να καταφύγουν εἰς τὴν Ελλάδα. Θα ἤμπορούσαμεν να υποστώμεν τὸ νέον αὐτὸ προσφυγικὸν κύμα; Και ἤτο συμφέρον να κενωθῆ ἡ Κωνσταντινούπολις ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, ἐναντι της ἀβεβαίας προοπτικῆς που παρείχε ἡ παράτασις της ἐκκρεμότητος ἐπὶ τοῦ ζητήματος των ἐκτιμήσεων;

Γρ. Δαφνῆς, Ἡ Ελλάς μετὰ δύο πολέμων (1923 -1940), τόμ. Β', Ἀθήνα 1997: ἐκδ. Κάκτος, σσ. 66-68.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Τὸ οικονομικὸν σύμφωνον με τὴν Τουρκία θα κυρωθῆ. Ὁ προσφυγικὸς ὅμως κόσμος θα παραμείνῃ διχασμένος. Ὅσα σωματεῖα, τόσες ἀντιδράσεις, τόσα ἀνακοινωθέντα και ψηφίσματα –πολλὰ ἀπὸ τὰ οἱοὶα περνοῦν και στον τύπον –με περιεχόμενον διαμετρικὰ ἀντίθετον. Οἱ ἐξεγέρσεις και τὸ προσφυγικὸν ρεῦμα διαμαρτυρίας θα ογκωθῆ ἐπικίνδυνα πρὸς τὰ τέλη Ὀκτωβρίου του 1930, τὶς παραμονές της ἀναχώρησης του Βενιζέλου στην Ἄγκυρα. Οἱ προσφυγικὲς ὁργανώσεις θα καλέσουν τὰ μέλη τους σε

γενικές συγκεντρώσεις και θα συντάξουν ψηφίσματα που θα τα στείλουν όχι μόνο στον Βενιζέλο αλλά και στον Ινονού. Μ' αυτά θα ζητούν την ακύρωση των «απάνθρωπων συμβάσεων και την διαρρύθμισιν του προσφυγικού προβλήματος επί τη βάσει των στοιχειωδών κανόνων της ηθικής και του δικαίου άλλως η ελληνοτουρκική φιλία αποβαίνει κενή εννοίας και όλως διόλου ασταθής».

Ιφιγένεια Αναστασιάδου:

Ο Βενιζέλος και το Ελληνοτουρκικό Σύμφωνο Φιλίας του 1930.

Στο συλλογικό τόμο: Μελετήματα γύρω από τον Βενιζέλο και την εποχή του, Αθήνα 1980: εκδ. Φιλιππότης, σ. 329.